

Bilaga till Ansvarsredovisningen 2010

Fördjupad information om Systembolagets hållbarhetsarbete
baserad på Global Reporting Initiatives riktlinjer

Om bilagan

Bilagan är ett komplement till Systembolagets Ansvarsredovisning 2010 och utgör samtidigt en del av företagets hållbarhetsredovisning. Bilagan innehåller information på detaljnivå och är främst avsedd för den som vill ha en utförlig redovisning av Systembolagets hållbarhetsarbete baserat på Global Reporting Initiatives riktlinjer, GRI.

Det är nu tredje året i rad som vi redovisar enligt GRI:s riktlinjer. Datum för publicering av senaste redovisningen var 25 mars 2010. Årets hållbarhetsredovisning tillämpar GRI:s nivå B+. Den är översiktligt granskad av Systembolagets externa revisorer, se revisorsrapporten på sidorna 106–107 i Ansvarsredovisningen.

Bilagan förklarar mer om principerna som ligger till grund för hållbarhetsredovisningen. Bland annat förtydligas hur innehållet har bestämts, vilka kvalitetsnivåer som gäller samt de avgränsningar som har gjorts. Att beskriva hur hållbarhetsarbetet styrs har också varit ett prioriterat område för 2010.

Vår förhoppning är att du som läsare ska få en tydlig bild av hur vi på Systembolaget arbetar för att ta ansvar för vår påverkan på människor och miljö liksom hur vi verkar för att integrera detta hållbarhetsarbete i vår verksamhet.

Appliceringsnivå

Denna redovisning är upprättad enligt GRI:s nivå B. Redovisningen har genomgått extern granskning.

Tillämpningsnivå	C	B	A
GRI:s redovisningskrav	C+ = Med bestyrkanderapport	B+ = Med bestyrkanderapport	A+ = Med bestyrkanderapport
Beskrivningar av organisationens profil	Redovisa kriterierna 1.1 2.1 – 2.10 3.1 – 3.8, 3.10 – 3.12 4.1 – 4.4, 4.14 – 4.15	Redovisa alla kriterier	Redovisa alla kriterier
Beskrivningar av angreppssätt för varje indikatorkategori	Krävs ej	Krävs för varje indikatorkategori	Krävs för varje indikatorkategori
Redovisning av kärnindikatorer	Redovisa minst 10 indikatorer varav minst en från varje kategori; social, ekonomi och miljö.	Rapportering av minst 20 indikatorer varav minst en från varje kategori; ekonomi, miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, samhälle och produktansvar.	Med hänsyn till varje indikatorns betydelse, redovisa samtliga kärnindikatorer eller förklara varför vissa inte redovisas.

Redovisningens omfattning och avgränsning

Hållbarhetsredovisningen för verksamhetsåret 2010 omfattar moderbolaget Systembolaget AB samt de helägda dotterbolagen IQ-initiativet och AB K14 Näckströmsgatan. Samtliga bolag utgör verksamheter där Systembolaget utövar kontroll över finansiella och operativa policyer och rutiner. Grundprincipen är att samtliga bolag ska finnas representerade i alla resultatindikatorer. Undantag redovisas under respektive indikator i GRI-tabellen på sidorna 6–14. Det tidigare helägda dotterbolaget Lagena Distribution AB har avyttrats under året och vi har därför valt att inte ta med bolaget i 2010 års GRI-redovisning.

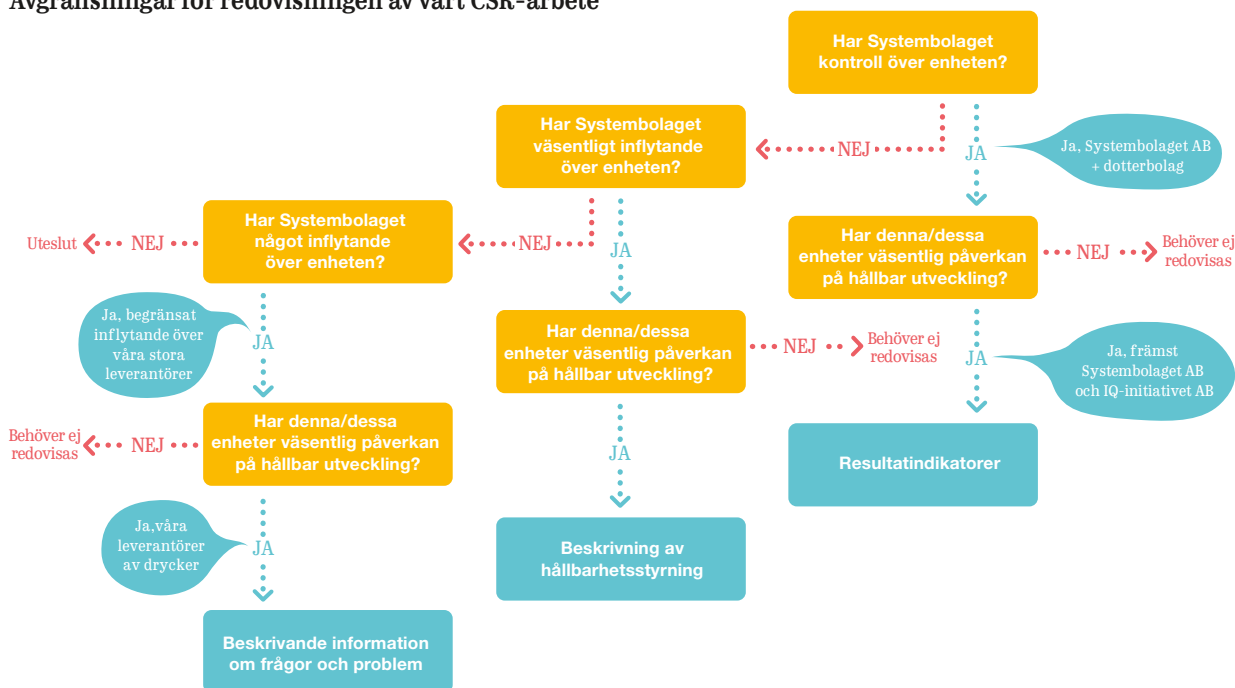
De GRI-indikatorer som presenteras i hållbarhetsredovisningen är utvalda efter den materialitetsanalys

som ursprungligen gjordes under 2009. Analysen uppdaterades under 2010. Som en följd av uppdateringen och organisatoriska förändringar inom Systembolaget har urvalet av indikatorer förändrats.

Vi redovisar i år 28 indikatorer inom sex kategorier. Sammanställningen och kvalitetssäkringen av indikatorerna görs av Systembolagets GRI-kordinator.

Jämförelsesiffror redovisas i förekommande fall. I de fall jämförelsesiffror från tidigare års redovisning har ändrats till följd av ändrade beräkningssätt, redovisas detta under aktuell indikator. Måttal redogörs för i förekommande fall.

Avgränsningar för redovisningen av vårt CSR-arbete

Uppdaterad materialitetsanalys

Materialitetsanalysen är en kartläggning för att identifiera och lyfta fram de väsentliga områden som Systembolaget ska arbeta med och rapportera inom vad gäller hållbar utveckling. Utgångspunkten är GRI:s principer och områdets väsentlighet. Väsentlighet innebär områden som speglar var Systembolaget har störst ekonomisk, miljömässig och social påverkan.

Under 2010 har den ursprungliga materialitetsanalysen från föregående år uppdaterats utifrån förändrade förutsättningar samt utifrån resultatet av den intressentdialog som genomfördes under våren 2010. Ramverket för vårt CSR-arbete är FN-initiativet Global

Compact i kombination med våra kärnvärden och vår strategiska plan. Global Compact delar in CSR i de fyra områdena mänskliga rättigheter, miljö, arbetsvillkor och anti-korruption. Utöver dessa har vi valt ytterligare fyra fokusområden; integrerad hållbarhetsstyrning, kompetensutveckling i CSR, öppen kommunikation och hållbara inköp. Fokusområdena är sådana där vi har hög påverkan på hållbar utveckling, risker och möjligheter, samt där vi har stort inflytande och kontroll. Urvalet av indikatorer grundar sig på den uppdaterade materialitetsanalysen.

Kartläggning väsentliga frågor

Fördjupad intressentdialog

Under året har Systembolaget fördjupat sin kunskap om vad intressenterna anser om CSR-arbetet. Det har delvis skett genom 52 djupintervjuer med kunder, leverantörer, intresseorganisationer, ägare, media och medarbetare. Målet med intressentdialogerna är att få kunskap om respektive intressenters kännedom om, inställning till och önskemål på Systembolagets CSR-arbete. Det är en viktig del av det fortsatta strategiska och operativa CSR-arbetet, samt i GRI-rapporteringen. Dialogerna genomfördes i samarbete med en extern konsult. Även kartläggningen av intressenterna och identifieringen av intressentgrupper gjordes i samar-

bete med konsult. Urvalet av intressenter gjordes utifrån parametrarna inflytande på, intresse för, attityd till och kunskap om Systembolagets CSR-arbete. Dialogerna visar att intressenterna anser att det finns en hög risk för stora negativa effekter om Systembolaget inte lever upp till deras förväntningar på CSR-arbetet. Samtliga intressenter har också uppfattningen att Systembolaget bör bli bättre på att kommunicera arbetet med att säkra att verksamheten är hållbar, samt vara mer transparenta. I årets Ansvarsredovisning har vi därför lyft fram exempel på dilemman som vi mött under det gångna året.

Intressentkartläggning 2010

Inför genomförandet av intressentdialoger identifierades följande intressentgrupper.

Innehållsförteckning för GRI

Nedan redovisas eventuella kompletteringar, avvikelser och kommentarer till de valda GRI-indikatorerna i Systembolagets Ansvarsredovisning. Hänvisningar görs till Ansvarsredovisningen (AR) och till GRI-bilagan (B). Redovisningen är översiktligt granskad av Ernst & Young. Resultatindikator EN26, HR3, SO1, SO2 och PR5 har reviderats.

H = Helt redovisad

D = Delvis redovisad

E = Ej redovisad

Sidhänvisning

STRATEGI OCH ANALYS

1.1	Kommentar från vd	H	2-3
1.2	Beskrivning av huvudsaklig påverkan, risker och möjligheter.	H	8-11

ORGANISATIONSPROFIL

2.1	Organisationens namn.	H	63
2.2	Huvudsakliga varumärken, produkter och tjänster.	H	63
2.3	Organisationsstruktur.	H	50
2.4	Huvudkontorets lokalisering.	H	78
2.5	Länder där organisationen är verksam.	H	63
2.6	Ägarstruktur och företagsform.	H	78
2.7	Marknader.	H	20-23
2.8	Bolagets storlek.	H	1, 50, 63-64, 70-71
2.9	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden.	H	B3
2.10	Erhållna utmärkelser under redovisningsperioden. <i>IQ:s jul- och nyårskampanj för Alkoholprofilen vann tidningen Resumés bannertävling i januari. "Rus", IQ:s film om en fest som börjar i glädje och senare spårar ur för några deltagare, belönades i april med silver i Sveriges mest prestigefyllda kommunikationstävling Guldägget. IQ:s Kaloriprofilen vann guld i kategorin Samhällsinformation på Spinn-galan i november. Tävligen Spinn belönar effektiv marknads-pr i sju kategorier och arrangeras av branschföreningen PRECIS.</i>	H	31

INFORMATION OM REDOVISNINGEN

3.1	Redovisningsperiod.	H	B3
3.2	Datum för publicering av den senaste redovisningen.	H	B2
3.3	Redovisningscykel.	H	B3
3.4	Kontaktperson för redovisningen.	H	Omslagets insida
3.5	Process för att definiera redovisningens innehåll.	H	B3
3.6	Redovisningens avgränsningar.	H	B3
3.7	Begränsningar av omfattningen eller avgränsningen.	H	B3
3.8	Redovisningsprinciper för samägda bolag, dotterbolag osv.	H	B3
3.9	Mätmetoder och beräkningsunderlag.	H	B3
3.10	Förklaring till förändringar av information från tidigare rapporter.	H	B3
3.11	Väsentliga förändringar i omfattning, avgränsning eller mätmetoder jämfört med tidigare års redovisningar.	H	B3
3.12	Innehållsförteckning som visar var i redovisningen standardupplysningarna finns.	H	108-109
3.13	Policy och praxis för extern granskning.	H	59, 104, 106-107

STYRNING, ÅTAGANDEN OCH INTRESSENTRELATIONER

4.1	Styrningsstruktur.	H	52, 53
4.2	Styrelseordförandens roll.	H	55
4.3	Oberoende eller icke-verkställande styrelseledamöter. <i>Enligt Statens ägarpolicy 2009 redovisas inte oberoende i förhållande till staten.</i>	H	48–49, 52
4.4	Aktieägarnas och medarbetarnas möjligheter att lämna förslag etc. till styrelsen. <i>Frågor som rör arbetsmiljön och arbetstagarnas möjligheter att föra en dialog med företagsledningen hanteras av Skyddskommittén respektive Samverkansrådet i vilka deltar såväl representanter från företagsledningen som fackförbund. I Skyddskommittén och Samverkansrådet är arbetstagsidan representerad av sex ledamöter.</i>	H	Se nedan
4.5	Ersättning till ledande befattningshavare.	H	56, 58
4.6	Undvikande av intressekonflikter i styrelsen. <i>Hänvisning till Aktiebolagslagen ABL 8:23</i>	H	Se nedan
4.7	Process för krav på styrelseledamöternas kvalifikationer.	H	54, 57
4.8	Mission, värderingar, uppförandekod etc.	H	8–11
4.9	Styrelsens övervakning av hållbarhetsarbetet.	H	56, 61
4.10	Utvärdering av styrelsearbetet.	H	57
4.11	Försiktighetsprincipens tillämpning.	H	79
4.12	Externa stadgar, principer och initiativ.	H	36
4.13	Medlemskap i organisationer.	H	10, 36
4.14	Intressentgrupper.	H	12–13, B5
4.15	Identifiering och urval av intressenter.	H	B5
4.16	Tillvägagångssätt vid kommunikation med intressenter.	H	12–13, B5
4.17	Viktiga frågor som framkommit vid kommunikation med intressenter.	H	12–13

HÅLLBARHETSSTYRNING OCH RESULTATINDIKATORER

Ekonomisk påverkan

<i>Upplysning om hållbarhetsstyrning</i>	44, 46, 47
Huvudinriktningen inom det finansiella perspektivet i den strategiska planen är att: Vi ska vara hållbara och kostnadseffektiva i alla processer och beslut.	
Den indirekta ekonomiska påverkan som Systembolaget har störst kunskap om är kopplad till alkoholskador i samhället och nyttan med monolet som försäljningskanal för alkoholdrycker.	

Ekonomiska indikatorer

EC1. Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde.	H	16
Systembolaget bidrar i den dagliga verksamheten till att skapa ekonomiskt värde för företagets olika intressenter. Systembolaget köper in drycker från leverantörer (94 procent av rörelsekostnaderna) och dryckerna säljs i butik till våra kunder. Lön betalas ut till medarbetare, ägaren staten får utdelning, samhället erhåller skatter och bankerna får ränteintäkter. Systembolagets bidrag till alkoholforskningen kommer samhället tillgodo, likaledes IQ-initiativet. Investeringarna i IQ:s verksamhet ingår i koncernens rörelsekostnader, samt löner och sociala avgifter, och motsvarar 26,5 (24,4) mkr.		

Ekonomiskt värde fördelat på intressenter *			
Mkr	Intressenter	2010	2009
Skapat värde			
Intäkter	Kunder (främst)	24 537	23 886
Fördelat värde			
Rörelsekostnader (varor och tjänster)	Leverantörer	22 354	21 686
Löner och sociala kostnader	Medarbetare	1 456	1 440
Utdelning	Ägare (främst)	403	253
Skatter	Samhället	158	53
Samhällsinvesteringar	Samhället	4	4
Kvar i koncernen		161	451

* Baserat på koncernens resultaträkning och kassaflödesanalys.

EC3. Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden.	H	81, 87, 94
--	----------	------------

EC9. Beskrivning av betydande indirekta ekonomiska effekter, inklusive effekternas omfattning.	D	
---	----------	--

Det finns olika forskningsrapporter som visar indirekta ekonomiska effekter av alkoholkonsumtion och hur alkohol försäljs. Vi ger exempel i Ansvarsredovisningen och här i bilagan.

En internationell forskargrupp under ledning av Harold Holder vid Prevention Research Center i Berkeley, Kalifornien, har på uppdrag av Statens folkhälsoinstitut studerat vilka effekterna skulle bli om Systembolagets monopol avskaffades. Forskargruppen består av experter från sju forskningsinstitut i olika länder. Utgångspunkten för rapporten är att Systembolagets butiker ersättes antingen med försäljning i licensierade butiker som enbart säljer alkoholdrycker eller försäljning i livsmedelsbutiker.

Om Systembolagets cirka 400 butiker skulle ersättas med 800 licensierade privata butiker beräknas detta scenario öka alkoholkonsumtionen med cirka 17 procent. Detta väntas i sin tur leda till en ökning i dödligheten med ytterligare 770 fler fall per år, 8 500 fler fall av polisrapporterat våld, 2 700 fler rattfylleribrott, och 4,5 miljoner fler sjukdagar per år.

Om alkohol istället skulle säljas i landets alla 8 000 livsmedelsaffärer förväntar experterna en konsumtionsökning på 37 procent med en ökning med 2 000 nya dödsfall, 20 000 fler fall av polisrapporterat våld, 6 600 fler rattfylleribrott, och 11 miljoner fler sjukdagar per år.

Avgränsning: Systembolaget avgränsar denna indikator till att gälla effekterna på nationell nivå.

Miljöpåverkan

<i>Upplysning om hållbarhetsstyrning</i>	26–27, 42
--	-----------

Systembolagets betydande miljöaspekter för verksamheten togs fram genom en miljöutredning 2001. Med utgångspunkt i den utformades även miljöpolicy. Systembolaget arbetar med miljöförbättringar genom att anta en miljöplan som löper för en viss period med uppsatta miljömål utifrån de betydande miljöaspekterna och miljöpolicy. Miljömålen uppnås genom olika aktiviteter i verksamheten. Vissa fokusområden är kopplade till nyckeltal som vi följer upp årligen och redovisar i Ansvarsredovisningen.

Miljöarbetet inom Systembolaget koordineras genom en grupp med representanter från olika avdelningar, sammankallande är CSR-ansvarig. Miljögruppen träffas tre gånger per halvår för genomgång och uppföljning. Vid vissa tillfällen under året krävs mer frekventa möten. Arbetet bedrivs enligt miljöplanen och aktivitetsplanen, där deltagarnas ansvarsområden framgår. Miljöarbetet skall vara en integrerad del av verksamheten och varje avdelningsdirektör har under VD ansvaret för att Systembolagets miljöpolicy tillämpas och att handlingsprogram genomförs.

Miljöindikatorer

EN5. Energibesparingar genom sparande och effektivitetsförbättringar.

H 27

EN17. Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt.

D 27, 43

Redovisningen gäller de transporter vi anser att vi styr över, det vill säga våra personaltransporter, men även de transporter av varor som sker mellan våra varudepåer, butiker och ombud, eftersom de är initierade av oss. Övriga transporter faller utanför Systembolagets kontroll.

Beräkningsmetoden av koldioxidutsläpp från transporter mellan Systembolagets depåer, butiker och ombud har ändrats sedan 2009. Tidigare relaterades utsläppen till omsättning. Nu relateras utsläppen till faktiskt transporterade volymer. Jämförelsesiffran från 2009 är justerad enligt den nya beräkningsmetoden.

Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser, i vikt				
Utsläpp av växthusgaser, koncernen	2010		2009	
	Km	CO ₂ , ton	Km	CO ₂ , ton
Indirekta utsläpp av växthusgaser (personaltransporter)*	7 423 057	915	6 886 426	853
Indirekta utsläpp av växthusgaser. (Systembolaget, depå-butik, depå-ombud, butik-butik)**	–	1 112	–	1 299
Summa indirekta utsläpp		2 027		2 152
Summa utsläpp av växthusgaser		2 027		2 152

* Ökningen jämfört med 2009 beror på dels ökade resor med flyg och tjänstebil, dels på vi 2009 saknade uppgifter avseende hyrbilar. Jämförelsesiffran från 2009 inkluderar utsläpp från Lagena med 15 ton koldioxid.

** Jämförelsesiffran från 2009 är korrigerad utifrån ny beräkningsmetod.

EN18. Initiativ för att minska utsläpp av växthusgaser, samt uppnådd minskning.

H 42

EN22. Total avfallsvikt, per typ och hanteringsmetod.

H 26, 27

Restprodukthantering koncernen	2010	2010	2009*	2009*
	Farligt avfall i ton	Övrigt avfall i ton	Farligt avfall i ton	Övrigt avfall i ton
Komposterat	0	0	0	482
Återanvänt	0	0	0	0
Återvunnet				
Wellpapp	0	4 992	0	5 535
Papper	0	141	0	148
Glas	0	150	0	157
Plast	0	239	0	304
Metall	0	18	0	19
Övrigt	3	0	3	0
Summa återvunnet	3	5 541	3	6 164
Förbränning (energiutvinning)	0	93	0	609
Deponi	0	0	0	37
Övrigt (lysrör, lampor, batterier, elektronik)	0	0	3	0
Ej specificerad hanteringsmetod**	0	53	0	0
Summa avfall i ton	4	5 688	7	7 291

* Varav Lagena stod för 2 ton farligt avfall och 1551 ton övrigt avfall. Förändringen i avfallsmängd, exklusive Lagena, är i det närmaste oförändrad jämfört med 2009.

** Avser blandat avfall som återvinns, energiatervinns eller deponeras.

EN26. Åtgärder för att minska miljöpåverkan från produkter och tjänster, samt resultat härav.

H 26, 27

De åtgärder Systembolaget löpande vidtar för att minska miljöpåverkan från de produkter Systembolaget säljer är att erbjuda drycker där jordbruksråvaran är ekologiskt odlad. Enligt EU:s krav för ekologiskt odlad ska odlingen ha skett utan kemiska tillsats- och bekämpningsmedel och utan konstgödsel. För vinodling är dock viss användning av kopparsulfat och svaveldioxid tillåtna. Detta minskar, jämfört med konventionell odling, exempelvis påverkan på biologisk mångfald. Den mätning vi gör varje kvartal utgår ifrån våra mål avseende försäljningsandel ekologiskt och antal ekologiska artiklar i sortimentet. Detta är mått som utvärderar våra åtgärder för minskad miljöpåverkan från produkter.

Social påverkan

Anställningsförhållanden och arbetsvillkor

Upplysning om hållbarhetsstyrning

28–35

LA1. Total personalstyrka, uppdelad på anställningsform och region.

H 28

Anställningsförhållande 2010*

	Totalt antal	Tillsvidareanställda		Visstidsanställda		Heltidsanställda		Deltidsanställda	
		Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Systembolaget	4 825	3 996	83	829	17	1 176	24	3 649	76
Försäljare	3 980	3 175	80	805	20	415	10	3 565	90
Butikschef	429	429	100	0	0	417	97	12	3
Lokalvårdare	57	51	89	6	11	0	0	57	100
HK personal	359	341	95	18	5	344	96	15	4
<i>IQ</i>	3	2	67	1	33	3	100	0	0
Totalt koncernen	4 828	3 998	83	830	17	1 179	24	3 649	76

*Avser alla anställda per 31/12.

Anställningsförhållande 2009*

	Totalt antal	Tillsvidareanställda		Visstidsanställda		Heltidsanställda		Deltidsanställda	
		Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Systembolaget	4 744	3 917	83	827	17	1 114	23	3 630	77
Försäljare	3 900	3 124	79	806	21	396	10	3 534	90
Butikschef	419	419	100	0	0	409	98	10	2
Lokalvårdare	71	61	86	10	14	1	1	70	99
HK personal	324	313	97	11	3	308	95	16	5
<i>IQ</i>	3	3	100	0	0	3	100	0	0
<i>Lagena</i>	152	152	100	0	0	152	100	0	0
Totalt koncernen	4 899	4 072	83	827	17	1 269	26	3 630	74

*Avser alla anställda per 31/12.

Att vi har många viss- och deltidsanställda förklaras av att vi har försäljningstoppar i slutet av veckan och inte kan sysselsätta veckoslutsbemanningen under hela veckan. Dessa förutsättningar är vanliga inom detaljhandelssektorn.

Avgränsning: Enligt GRI bör man göra en uppdelning per region samt redovisa inhyrd personal. För oss finns det idag ingen naturlig regionindelning och Systembolaget ser inte något mervärde i att skapa en sådan. Systembolaget redovisar totalt antal anställda per 2010-12-31, det vill säga tillsvidareanställda, visstidsanställda, provanställda och vikarier. På grund av komplexiteten att få fram data gällande inhyrd personal avgränsar Systembolaget indikatorn från den informationen.

LA2. Totalt antal anställda och personalomsättning, per åldersgrupp, kön och region.

H 29

Personalomsättning 2010*

	Antal anställda			Antal som slutat			Kvinnor		Män		Heltid		Deltid		<30 år		30-50 år		>50 år		
	Antal	Antal	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%
Systembolaget	3 927	588	15	402	15	186	15	73	7	515	18	256	27	195	10	137	13				
Försäljare	3 131	531	17	368	16	163	18	30	8	501	18	253	28	166	12	112	13				
Butikschef	421	17	4	8	4	9	4	17	4	0	0	0	0	10	3	7	7				
Lokalvårdare	60	12	20	9	17	3	38	0	0	12	20	1	50	3	14	8	22				
HK personal	315	28	9	17	9	11	9	26	9	2	15	2	20	16	8	10	11				
/Q	3	1	33	1	33	0	0	1	33	0	0	0	0	1	50	0	0				
Totalt koncernen exkl Lagena	3 927	588	15	401	15	186	15	73	7	515	18	256	27	195	10	137	13				

Personalomsättning 2009*

	Antal anställda			Antal som slutat			Kvinnor		Män		Heltid		Deltid		<30 år		30-50 år		>50 år		
	Antal	Antal	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%	Slutat	%
Systembolaget	3 864	536	14	349	13	187	16	67	6	469	17	200	24	171	9	165	15				
Försäljare	3 070	475	16	319	14	156	18	27	7	448	17	196	24	149	11	130	15				
Butikschef	410	19	5	7	4	12	6	17	4	2	17	0	0	5	2	14	14				
Lokalvårdare	75	15	20	11	17	4	44	0	0	15	20	2	40	4	16	9	20				
HK personal	309	27	9	12	7	15	12	23	8	4	27	2	17	13	7	12	13				
/Q	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Totalt koncernen exkl Lagena	3 864	536	14	349	13	187	16	67	6	469	17	200	24	171	9	165	15				
Lagena	227	75	33	13	6	62	27	75	33	0	0	64	28	11	5	0	0				

*Avser fastanställda och provanställda per 1/1. Andel som slutat är beräknat utifrån antalet inom respektive kategori.

Avgränsning: Enligt GRI bör man göra en uppdelning per region. Idag finns ingen naturlig regionindelning och Systembolaget ser inte något mervärde av att skapa en sådan. Personalomsättningen är beräknad på antal tillsvidare- och provanställda som slutade under året genom antal fast- och provanställda den 1/1 2010. Enligt GRI bör man göra beräkningen per 31/12, Systembolaget anser dock att en beräkning per 1/1 ger ett mer rättvisande resultat.

LA4. Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal.

H 29

LA7. Omfattningen av skador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt totala antalet arbetsrelaterade dödsolyckor per region.

D 32

Sjukfrånvaro	2010		2009	
	Antal anställda	Sjukfrånvaro, %	Antal anställda	Sjukfrånvaro, %
Systembolaget	4 825	4,9	4 744	5,1
Försäljare	3 980	5,3	3 930	5,6
Butikschef	429	3,3	419	2,8
Lokalvårdare	57	10,2	71	7,4
HK personal	359	4,2	324	3,2
/Q	3	1,2	3	2,6
Lagena*	-	-	152	8,6
Totalt koncernen	4 828	4,9	4 899	5,3

* Lagenas sjukfrånvaro är beräknad utifrån ett medelantal årsanställda 2009 (174 anställda).

Avgränsning: Systembolaget redovisar enbart sjukfrånvaro. Arbetssskador, arbetsrelaterade sjukdomar och förlorade dagar förs idag ingen statistik över. Sjukfrånvaron beräknas genom att dela antal sjuktimmars med antal faktiskt arbetade timmar. Enligt GRI bör man göra en uppdelning per region. Idag finns ingen naturlig regionuppdelning och Systembolaget ser inte något mervärde i att skapa en sådan. Enligt GRI bör man redovisa inhyrd personal, på grund av komplexiteten med att få tillgänglig data avgränsar Systembolaget indikatorn från den informationen.

- LA11.** Program för vidareutbildning för att stödja fortsatt anställningsbarhet samt bistå anställda vid anställningens slut. **H** 30, 35
Trygghetsrådet arbetar med det som kallas omställningsskydd, det innebär råd, stöd och vägledning vid uppsägning på grund av arbetsbrist. De som blivit uppsagda på grund av arbetsbrist kan i vissa fall få ett inkomstskydd i form av avgångsersättning (AGE).
- LA12.** Antal anställda som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling. **H** 30
För antal anställda hänvisar vi till LA1. Siffran på antal medarbetarsamtal baseras på Systembolagets NMI-undersökning. Det är alltså de anställda själva som fått svara på frågan om de under året haft ett medarbetarsamtal med sin chef.
- LA13.** Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön, åldersgrupp, minoritetsgrupptillhörighet och andra mångfaldsindikatorer. **H** 51

Uppdelning av anställda efter kön, åldersgrupp och etnisk härkomst

	2010					
	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män	Andel < 30 år	Andel 30–50 år	Andel > 50 år
<i>Systembolaget</i>	4 825	67%	33%	34%	45%	21%
Försäljare	3 980	69%	31%	41%	39%	20%
Butikschef	429	53%	47%	4%	76%	20%
Lokalvårdare	57	86%	14%	7%	39%	54%
HK personal	359	59%	41%	5%	70%	25%
<i>IQ</i>	3	100%	0	0	67%	33%
Totalt koncernen	4 828	67%	33%	34%	45%	21%
	2009					
	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män	Andel < 30 år	Andel 30–50 år	Andel > 50 år
<i>Systembolaget</i>	4 744	68%	32%	34%	44%	22%
Försäljare	3 930	70%	30%	40%	39%	21%
Butikschef	419	50%	50%	3%	77%	20%
Lokalvårdare	71	86%	14%	8%	41%	51%
HK personal	324	62%	38%	6%	67%	28%
<i>IQ</i>	3	100%	0%	0%	67%	33%
<i>Lagena</i>	152	18%	82%	9%	69%	22%
Totalt koncernen	4 899	62%	38%	33%	45%	22%

- LA14.** Löneskillnad i procent mellan män och kvinnor per anställningskategori. **D**

Löneförhållanden*	Medianlön 2010		Medianlön 2009	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
<i>Systembolaget</i>	**	**	**	**
Försäljare	101	97	101	97
Butikschef	95	107	95	106
Lokalvårdare	100	96	100	99
Huvudkontoret	**	**	**	**
<i>IQ</i>	***	***	***	***

* Avser nyckeltal medianlön för gruppen/medianlön för båda grupper.

** Redovisas inte då HK omfattar en allt för stor variation av tjänster för att redovisningen skall vara meningsfull.

*** Redovisas inte på grund av att kategorin består av 100 procent kvinnor.

Avgränsning: Enligt GRI ska redovisningen ske beräknat utifrån grundlön, Systembolaget beräknar utifrån medianlön. Systembolaget avgränsar denna indikator till att endast gälla moderbolaget.

Mänskliga rättigheter

<i>Upplysning om hållbarhetsstyrning</i>		8–11, 36
HR2.	Andel av betydande leverantörer som granskats för efterlevnad av mänskliga rättigheter, samt åtgärder. Systembolaget delar upp våra leverantörer i två grupper; en för dryckesleverantörer och en för övriga leverantörer (torra varor). Systembolaget har i nuläget ett tjugotal dryckesleverantörer som står för cirka 80 procent av försäljningsvolymen. Dessa tjugo leverantörer är att betrakta som de mest betydande. När det gäller dryckesleverantörskedjan kommer Systembolaget enligt plan ställa krav på leverantörer 2012, se sid 36 i Ansvarsredovisningen.	H 36, 37
HR3.	Personalutbildningstimmor för policyer och rutiner för mänskliga rättigheter, samt andelen av de anställda som genomgått sådan utbildning. 91 procent av inköparna har genomgått en åtta timmar lång CSR-utbildning under 2010. <i>Avgränsning: Systembolaget avgränsar denna indikator till att gälla våra inköpare av torra varor, samt de som deltar i större inköpsbeslut, totalt 34 personer.</i>	H 37, 43
HR4.	Antal fall av diskriminering, samt vidtagna åtgärder. Vi har under 2010 inte haft några juridiskt konstaterade diskrimineringsfall.	H

Organisationens roll i samhället

<i>Upplysning om hållbarhetsstyrning</i>		4, 6, 34
SO1.	Utformning och omfattning av de rutiner som utvärderar verksamhetens påverkan på samhällen, inklusive inträde, verksamhet och utträde. De program som finns för att bedöma påverkan av vår verksamhet på lokala samhällen motsvarar, för oss, vårt arbete att utvärdera Systembolagets uppdrag och monopol. Detta görs bland annat genom Holderrapporten, Ålderskontroll och OPI (Opinionsindex). Det är Systembolaget AB:s verksamhet i Sverige som omfattas av programmen. I Holderrapporten har forskare utvärderat konsekvenserna om Systembolaget inte fanns (se mer information under indikator EC9). Gällande ålderskontrollen genomförs sammanlagt 6300 kontrollköp varje år (5700 i butik och 600 hos ombud). Resultatet redovisas löpande till berörd butik och områdeschef. Varje vecka får alla områdeschefer en total resultatredovisning för företaget. Där rankas också områdena inbördes. Resultatet ligger till grund för åtgärder för ökad legitimitetskontroll i butik eller område. Den butik som redovisar 100 procent begärda legitimationer bland de kontrollköp som gjorts under sammanlagt 12 månader premieras. Det övergripande nyckeltalet för ålderskontroll baseras på de kontrollköp som genomförts i våra butiker. Systembolaget mäter varje månad Opinionsindex (OPI) för att följa upp svenska folkets stöd för Systembolaget och detaljhandelsmonopolet. Genomsnittet av årets mätningar formar vårt strategiska nyckeltal OPI.	H 1, 14, 15
SO2.	Andel och antal affärsenheter som analyserats avseende risk för korruption. I november 2009 fastställde företagsledningen den årliga riskanalysen. Eftersom riskanalysen är verksamhetsövergripande omfattar den hela Systembolagets koncern, det vill säga butiker, huvudkontor och dotterbolag. Utifrån riskanalysen har ett granskningsprogram skapats där de risker som bedömts som mest väsentliga granskats närmare under 2010. Flera granskningar har genomförts under året men den risk avseende korruption som granskats närmare under 2010 är efterlevnad av Systembolagets allmänna inköpsvillkor. Granskningen omfattade utvärdering av befintliga riktlinjers överensstämmelse med Systembolagets uppdrag, med avseende på varumärkesneutralitet samt på efterlevnaden av riktlinjerna för området. Inköpsvillkoren bestäms och följs upp centralt för samtliga butikers inköp och det samma gäller för uppföljning av otillbörliga leverantörskontakter och stödköp. Den avdelning som granskades står för 100 procent av alla dryckesinköp och för 93 procent av Systembolagets totala inköp. Därför kan granskningen sägas ha omfattat samtliga av Systembolagets enheter. Inga väsentliga iakttagelser gjordes, Systembolagets regler och riktlinjer samt arbetssätt bedömdes som adekvata och efterlevs. Under november 2010 har en förnyad riskanalys genomförts av företagsledningen. Utifrån den kan konstateras att bristande efterlevnad av regler och riktlinjer förknippade med märkesneutraliteten fortfarande är högt prioriterade risker.	H
SO3.	Andel anställda som utbildats i organisationens policyer och rutiner mot korruption.	H 30, 34

Andel anställda som haft dialog* om korruptionsbekämpning	2010		2009	
	Antal anställda (se LA1)	Andel anställda som informerats	Antal anställda (se LA1)	Andel anställda som informerats
Systembolaget	4 825	2 700	4 744	2 932
Butiksmedarbetare	4 037	2 047	4 001	2 281
Butikschef	429	367	419	365
HK personal	359	286	324	286
IQ	3	0	3	0
Lagena	–	–	152	0
Totalt koncernen	4 828	2 700	4 899	2 932

* Ett av dialogområdena under medarbetarsamtalet handlar om Systembolagets etiska program och riktlinjer för externa kontakter. Andel som haft dialog om avser "Antal medarbetare som angivit att de har haft medarbetarsamtal under perioden". En kontroll om man har tagit del av information utförs under samtalet.

SO4.	Åtgärder som vidtagits på grund av korruptionsincidenter. Under 2010 har inga korruptionsincidenter inträffat.	H 34
-------------	---	-------------

Produktansvar

	<i>Upplysning om hållbarhetsstyrning</i>			18, 25, 38																																			
PR2.	Antal fall där regler och frivilliga koder gällande hälso- och säkerhetspåverkan från produkter och tjänster under deras livscykel inte efterlevs. Inga överträdelse 2010.	H																																					
PR3.	Produkt- och tjänsteinformation som krävs enligt rutinerna, samt andel av produkter och tjänster som berörs. Tabellen avser redovisning för 2010. Reglerna för information och märkning av produkter ändras inte så frekvent att det motiverar jämförande år. Den mest betydande produkt- eller tjänstekategorin är alkoholdrycker. Alkoholfria drycker, presentartiklar, vinprovartjänster med mera redovisas därför inte i denna indikator. Systembolaget gör inga egna märkningar. Vårt ansvar består istället av att kontrollera efterlevnaden av lagar och bestämmelser. Detta görs vid inköpstillfället för 100% av alkoholdryckerna.	H	25																																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Inkluderar vår process för information om och märkning av alkoholdrycker följande krav på information?</th> <th>Ja</th> <th>Nej</th> <th>Andel av alkoholdrycker som omfattats av processen</th> <th>Kontroll av efterlevnad</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vilket ursprungsland innehållet i alkoholdryckerna kommer ifrån</td> <td>X</td> <td></td> <td>42%</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Innehåll av alkoholhalt*</td> <td>X</td> <td></td> <td>100%</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Säkerhet vid användningen av produkten**</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kassering av produkten och miljöpåverkan och social påverkan av detta***</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ekologisk märkning</td> <td>X</td> <td></td> <td>2,65%</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Fairtrade</td> <td>X</td> <td></td> <td>0,44%</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>					Inkluderar vår process för information om och märkning av alkoholdrycker följande krav på information?	Ja	Nej	Andel av alkoholdrycker som omfattats av processen	Kontroll av efterlevnad	Vilket ursprungsland innehållet i alkoholdryckerna kommer ifrån	X		42%	100%	Innehåll av alkoholhalt*	X		100%	100%	Säkerhet vid användningen av produkten**		X			Kassering av produkten och miljöpåverkan och social påverkan av detta***		X			Ekologisk märkning	X		2,65%	100%	Fairtrade	X		0,44%	100%
Inkluderar vår process för information om och märkning av alkoholdrycker följande krav på information?	Ja	Nej	Andel av alkoholdrycker som omfattats av processen	Kontroll av efterlevnad																																			
Vilket ursprungsland innehållet i alkoholdryckerna kommer ifrån	X		42%	100%																																			
Innehåll av alkoholhalt*	X		100%	100%																																			
Säkerhet vid användningen av produkten**		X																																					
Kassering av produkten och miljöpåverkan och social påverkan av detta***		X																																					
Ekologisk märkning	X		2,65%	100%																																			
Fairtrade	X		0,44%	100%																																			
<p>* Enligt GRI ska vi ange om vi informerar om ämnen som kan ge miljöpåverkan eller social påverkan. Vi har gjort antagandet att detta främst innebär information om alkoholhalt i våra produkter.</p> <p>** Vi ställer inga krav på att våra varor ska märkas avseende säkerhet. Däremot ingår det i vårt uppdrag att informera om alkoholens risker. Det sker till exempel via skyltning och broschyrer i våra butiker och informationskampanjer på vår hemsida, TV och bio.</p> <p>*** I Systembolagets allmänna inköpsvillkor ställs krav att förpackningar ska kunna återvinnas och att de bör vara märkta med sorteringsanvisning. Vi informerar om hur förpackningar ska källsorteras på vår hemsida.</p>																																							
PR5.	Rutiner för kundnöjdhet, inklusive resultat från kundundersökningar.	H	18, 44																																				
PR6.	Program för efterlevnad av lagar, standarder och frivilliga koder för marknads kommunikation, inklusive marknadsföring, PR och sponsring. Systembolagets marknads kommunikation styrs av tillämpliga lagar, som marknadsföringslagen och alkohollagen samt av Systembolagets avtal med staten. En viktig del av Systembolagets uppdrag handlar om att informera om alkoholens risker. Detta görs bland annat via information i butik, Systembolagets webbplats, via kundtjänst, kommunikationsinsatser från dotterbolaget IQ och tv-reklam.	H	6																																				
PR7.	Antal fall där regler och frivilliga koder gällande marknads kommunikation, inklusive annonsering, marknadsföring och sponsring inte efterlevs. Inga fall har inrapporterats under 2010. Detta är säkerställt genom att all marknads kommunikation stäms av mot gällande standarder och koder före publicering. Ytterst ansvarig för detta är Systembolagets kommunikationsdirektör.	H																																					

.....
Kontaktpersoner på Systembolaget, telefon växel: 08-503 300 00

Anders Söderlund, ekonomidirektör

Lennart Agén, presschef

.....